

Lietuva

EBPO tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas (TALIS) – tai didžiausias tarptautinis mokytojų ir mokyklų vadovų tyrimas. Šio tyrimo metu surinkta tarptautiniu mastu palyginama informacija užtikrina, kad jų balsams būtų atstovaujama, formuojant švietimo politiką.

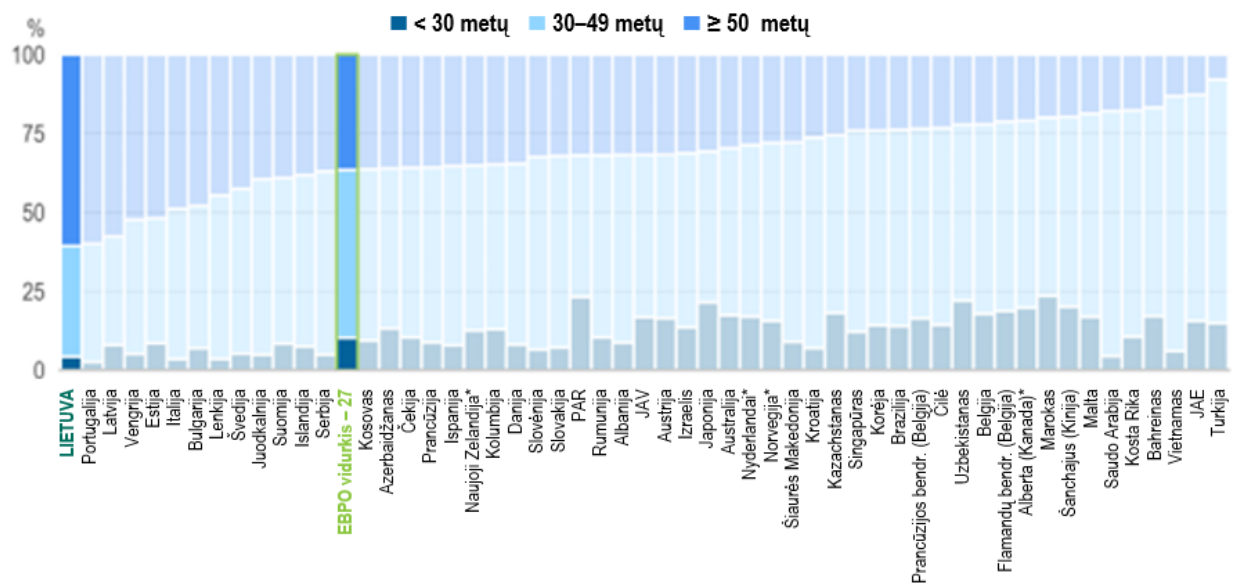
TALIS tyrime remiamasi vien tik tyrimo dalyvių išreikšta nuomone, atspindinčia jų požiūrį. Tačiau reikia atkreipti dėmesį, kad šis požiūris gali būti paveiktas socialinio ir kultūrinio konteksto, todėl tarptautinius palyginimus reikėtų interpretuoti atsargiai.

Šioje ataskaitoje pateikiami rezultatai yra grindžiami 2024 m. surinktais mokytojų ir mokyklų vadovų, dirbančių pagrindinio ugdymo pakopoje, atsakymais. Komentuojami tik statistiškai reikšmingi skirtumai ar pokyčiai.

Bendroji informaciją apie mokytojus

1 pav. Mokytojų amžius

Mokytojų dalis (proc.) pagal amžiaus grupes

Pastaba. *Duomenys turi būti interpretuojami atsargiai, nes gali būti paklaidų dėl didelio neatsakinėjimo lygio.

Šaltinis: OECD, TALIS 2024 Duomenų bazė, 1.3 lentelė.

Amžius

- Lietuvoje mokytojų amžiaus vidurkis yra 51 metai, o tai daugiau negu mokytojų amžiaus vidurkis EBPO šalyse ir teritorijose, kurių duomenys naudoti palyginimui (čia ir toliau „EBPO vidurkis“), t. y. 45 metai. Be to, 61 proc. mokytojų yra vyresni negu 50 metų (daugiau kaip EBPO vidurkis – 37 proc.), o 4 proc. mokytojų yra jaunesni negu 30 metų (mažiau kaip EBPO vidurkis – 10 proc.). Nuo 2018 m. vyresnių negu 50 metų mokytojų dalis padidėjo 4 procentiniais punktais.

Lytis

- 85 proc. mokytojų yra moterys (daugiau kaip EBPO vidurkis – 70 proc.). Mokytojų moterų dalis, lyginant 2018 m. ir 2024 m. duomenis, nepakito.

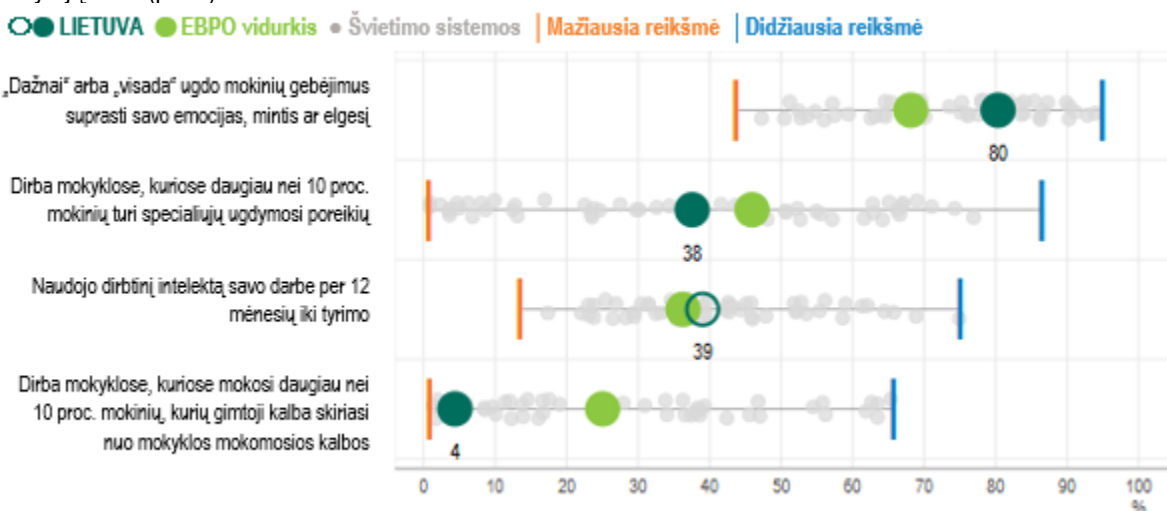
Patirtis, darbo stažas

- 42 proc. mokytojų nurodė turintys nepedagoginio darbo patirties (mažiau negu EBPO vidurkis – 57 proc.). Antrosios karjeros mokytojų (t. y. mokytojai, kurie turi ne mažiau kaip 10 metų nepedagoginio darbo patirties ir kuriems mokytojo profesija nebuvo pirmasis karjeros pasirinkimas) yra 7 proc. (panaši dalis kaip ir EBPO vidurkis – 8 proc.).

Mokymas šiandieniniam pasauliui

2 pav. Mokymas šiandieniniam pasauliui

Mokytojų dalis (proc.)

Statistiškai reikšmingi skirtumai (palyginti su EBPO vidurkiu) žymimi pilnaviduriu apskritimu.

Šaltinis: OECD, TALIS 2024 Duomenų bazė, 1.25, 1.42 ir 1.59 lentelės.

Mokinių įvairovė

- Lietuvoje 4 proc. mokytojų dirba mokyklose, kuriose mokosi daugiau kaip 10 proc. mokinių, kurių gimtoji kalba skiriasi nuo mokyklos mokomosios kalbos (mažiau negu EBPO vidurkis – 25 proc.) ir 60 proc. mokytojų moko mokyklose, kuriose bent 1 proc. mokinių yra iš pabėgėlių šeimų (daugiau negu EBPO vidurkis – 47 proc.). Palyginus su 2018 m. mokytojų, dirbančių mokyklose, kuriose mokosi daugiau nei 10 proc. mokinių, kurių gimtoji kalba skiriasi nuo mokyklos mokomosios kalbos, dalis nepasikeitė, tačiau mokytojų, mokančių mokyklose, kuriose bent 1 proc. mokinių yra iš pabėgėlių šeimų, dalis padidėjo 57 procentiniais punktais.
- 73 proc. mokytojų nurodė, kad jie gali (pakankamai ar daug) pritaikyti savo mokymą prie mokinių kultūrinės įvairovės (daugiau negu EBPO vidurkis – 63 proc.), 67 proc. nurodė galintys (pakankamai ar daug) užtikrinti, kad skirtingos kultūrinės ar etninės kilmės mokiniai turėtų progų ir galėtų dirbti kartu (mažiau negu EBPO vidurkis – 74 proc.).

Specialieji ugdymosi poreikiai

- 38 proc. mokytojų dirba mokyklose, kuriose mokosi daugiau kaip 10 proc. mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (mažiau negu EBPO vidurkis – 46 proc.). Tokių mokytojų dalis nuo

2018 m. iki 2024 m. padidėjo 14 procentinių punktų. Pažymėtina, kad kai kuriose šalyse terminas „specialieji ugdymosi poreikiai“ (angl. *special education needs*) pasikeitė į „mokymosi pagalbos poreikiai“ (angl. *learning support needs*). Į tai reikėtų atsižvelgti, nagrinėjant tendencijų duomenis apie specialiuosius ugdymosi poreikius mokyklose.

- 63 proc. mokytojų nurodė, kad jie gali (pakankamai ar daug) kurti mokymosi užduotis, pritaikytas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams (panaši dalis kaip EBPO vidurkis – 62 proc.), o galintys (pakankamai ar daug) bendradarbiauti su kitais specialistais ir darbuotojais, klasėje mokydami mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių, nurodė 86 proc. mokytojų (daugiau negu EBPO vidurkis – 72 proc.).

Socialiniai ir emociniai gebėjimai

- Socialiniai ir emociniai gebėjimai yra gyvybiškai svarbūs, siekiant akademinių ir profesinių rezultatų, norint sveikai bei sėkmingai gyventi visuomenėje, todėl labai svarbu suprasti mokytojų kompetencijas ir pasitikėjimą savo sugebėjimais ugdyti šiuos mokinių gebėjimus. Lietuvoje 79 proc. mokytojų nurodė, kad jie gali (pakankamai ar daug) skatinti mokinių socialinį ir emocinį ugdymąsi (daugiau negu EBPO vidurkis – 73 proc.), 92 proc. nurodė, kad jie gerai jaučiasi, mokydami mokinius socialinių ir emocinių įgūdžių (daugiau negu EBPO vidurkis – 86 proc.).
- 80 proc. mokytojų nurodė dažnai ar visada ugdantys tokius mokinių gebėjimus kaip savo paties emocijų, minčių ar elgesio supratimas (daugiau negu EBPO vidurkis – 68 proc.) ir 79 proc. mokytojų nurodė, kad dažnai ar visada kreipia dėmesį į gebėjimo įsijausti į kitų situaciją ugdymą (mažiau negu EBPO vidurkis – 82 proc.).

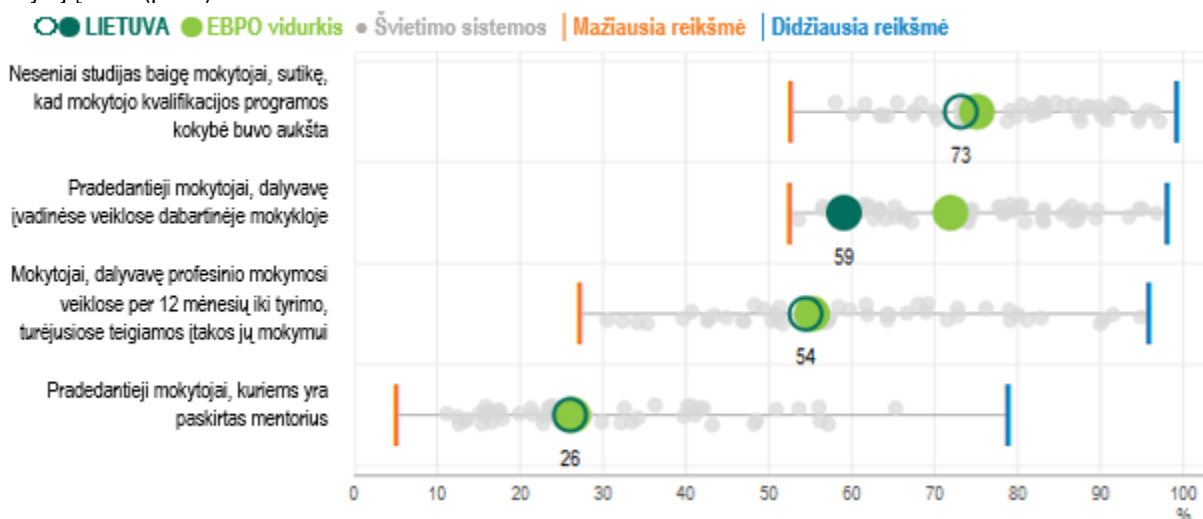
Technologijos

- Per COVID-19 pandemiją daugelis švietimo sistemų buvo priverstos pereiti į nuotolinį arba hibridinį mokymąsi, o kai kurios sistemos šiuos ugdymo proceso organizavimo būdus išlaikė ir vėliau. Lietuvoje 31 proc. mokytojų dirba mokyklose, kuriose per pastarąjį mėnesį bent viena pamoka buvo organizuojama hibridiniu arba nuotoliniu būdu (daugiau negu EBPO vidurkis – 16 proc.).
- 39 proc. mokytojų nurodė, kad savo darbe yra naudojęsi dirbtiniu intelektu (DI) (panaši dalis kaip EBPO vidurkis – 36 proc.). Mokytojai nurodė naudojęsi DI, siekdami efektyviai rasti ir apibendrinti informaciją (92 proc.), padėti mokiniams praktiškai išbandyti naujus įgūdžius realaus gyvenimo situacijose (57 proc.), kurti pamokų planus ar veiklas (55 proc.). Rečiausiai mokytojai DI naudojami tokioms veikloms kaip automatiškai koreguoti pamokų medžiagos sudėtingumą pagal mokinių mokymosi poreikius (34 proc.), kurti grįžtamojo ryšio tekstą mokiniams arba informaciją tėvams ir globėjams (29 proc.), vertinti arba taisyti mokinių darbus (25 proc.).
- Tarp mokytojų, kurie niekada savo darbe nesinaudojo DI per pastaruosius 12 mėn. iki tyrimo, 76 proc. nurodė to nedarę, nes neturi žinių ir įgūdžių, kaip mokyti, naudojantis DI (panaši dalis kaip EBPO vidurkis – 75 proc.), o 34 proc. nurodė, jog mokykloje trūksta skaitmeninių išteklių ir priemonių infrastruktūros, kad būtų galima naudotis DI (panaši dalis kaip EBPO vidurkis – 37 proc.).

Mokytojų mokymosi galimybės

3 pav. Mokymosi galimybės

Mokytojų dalis (proc.)

Statistiškai reikšmingi skirtumai (palyginti su EBPO vidurkiu) žymimi pilnaviduriu apskritimu.

Šaltinis: OECD, TALIS 2024 Duomenų bazė, 4.3, 4.7, 4.10 ir 4.24 lentelės

Pradinis mokytojų rengimas

- Lietuvoje 73 proc. neseniai studijas baigusių mokytojų (mokytojai, kurie pradinę mokytojo kvalifikaciją įgijo ne seniau kaip 5 metai iki tyrimo) sutiko ar visiškai sutiko, kad apskritai jų mokytojo kvalifikacijos programos kokybė buvo aukšta (panaši dalis kaip EBPO vidurkis – 75 proc.).
- Didelė dalis neseniai studijas baigusių mokytojų sutiko, kad jų formalusis išsilavinimas leidžia jiems jaustis pasiruošusiems kiekvienam iš toliau minimų mokymo aspektų: mokomojo dalyko turinys (92 proc.), bendroji pedagogika (81 proc.), ugdymas daugiakultūroje ir įvairiakalbėje aplinkoje (53 proc.), skaitmeninių išteklių ir priemonių naudojimas mokymui (77 proc.), mokinių socialinis ir emocinis ugdymas (67 proc.). 2024 m. neseniai studijas baigusiųjų mokytojų dalis, kurie sutiko, kad jų formalusis išsilavinimas leidžia jaustis pasiruošusiems mokomojo dalyko turinio srityje buvo 10 procentinių punktų didesnė negu 2018 m. Pasiruošimo bendrosios pedagogikos aspektu situacija nuo 2018 m. nepasikeitė.

Įvadinės veiklos ir mentorystė

- 59 proc. mokytojų, neseniai pradėjusių dirbti mokykloje, kurioje dabar dirba (ne seniau kaip prieš 5 metus iki tyrimo) nurodė, kad savo mokykloje dalyvavo formaliose ar neformaliose įvadinėse veiklose (mažiau negu EBPO vidurkis – 72 proc.). Mokytojų, dalyvavusių kokioje nors (formalioje ar neformalioje) įvadinėje veikloje, dalis, nuo 2018 iki 2024 m. padidėjo 35 procentiniais punktais (EBPO vidurkis padidėjo 31 procentiniu punktu).
- 26 proc. pradedančiųjų mokytojų (kurie mokytojais dirba ne ilgiau kaip 5 metus) turi paskirtą mentorį (panaši dalis kaip EBPO vidurkis – 26 proc.), 91 proc. dirba mokyklose, kuriose yra siūloma mentorystės programa (daugiau negu EBPO vidurkis – 81 proc.). 2018–2024 m. laikotarpiu pradedančiųjų mokytojų, kuriems yra paskirtas mentorius, dalis išaugo 17 procentinių punktų.

Nuolatinis profesinis mokymasis

- 54 proc. mokytojų nurodė, kad profesinio mokymosi veiklos, kuriose jie dalyvavo per pastaruosius 12 mėnesių iki tyrimo, turėjo teigiamos įtakos jų mokymo praktikai (panaši dalis kaip EBPO

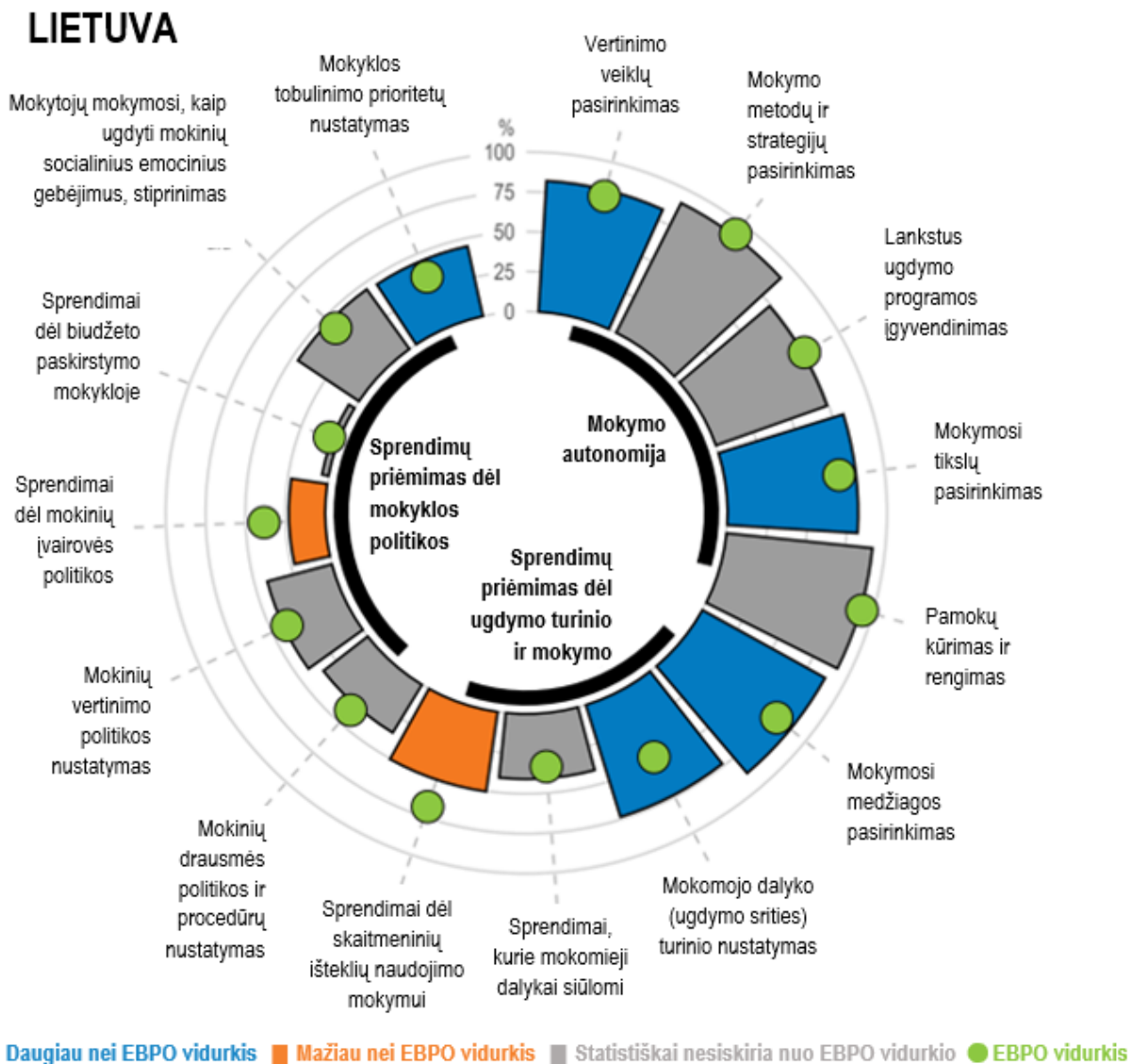
vidurkis – 55 proc.). Pradedančiųjų mokytojų, nurodžiusių kad profesinio mokymosi veiklos turėjo teigiamos įtakos jų mokymo praktikai, dalis buvo panaši kaip ir daugiau mokytojavimo patirties turinčių mokytojų.

- Sritis, kuriose mokytojai nurodė esant didelį profesinio mokymosi poreikį, – ugdymo programos išmanymas (36 proc.), mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymas (32 proc.), mokinių pasiekimų vertinimas (32 proc.). Sritis, kuriose pradedantieji mokytojai nurodė esant didelį profesinio mokymosi poreikį, – mokinių elgesio klasėje valdymas (52 proc.), mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymas (42 proc.) ir mokinių socialinio ir emocinio ugdymo metodai (40 proc.).
- Dažniausiai mokytojų įvardijami dalyvavimo profesinio mokymosi veiklose trikdžiai – laiko trūkumas dėl kitų įsipareigojimų ar pareigų (45 proc.), profesinio mokymosi užsiėmimai nesiderina su darbo grafiku (42 proc.), nėra tinkamų profesinio mokymosi pasiūlymų (37 proc.). Dažniausiai pradedančiųjų mokytojų įvardijami dalyvavimo profesinio mokymosi veiklose trikdžiai – laiko trūkumas dėl kitų įsipareigojimų ar pareigų (48 proc.), profesinio mokymosi užsiėmimai nesiderina su darbo grafiku (46 proc.), nėra tinkamų profesinio mokymosi pasiūlymų (36 proc.).

Mokytojų lyderystė ir savarankiškumas

4 pav. Mokytojams suteikiama atsakomybė, priimant sprendimus

Mokytojų dalis (proc.)

Statistiškai reikšmingi skirtumai (palyginti su EBPO vidurkiu) žymimi pilnaviduriu apskritimu.
Šaltinis: OECD, TALIS 2024 Duomenų bazė, 5.1, 5.2, 5.3 ir 5.31 lentelės.

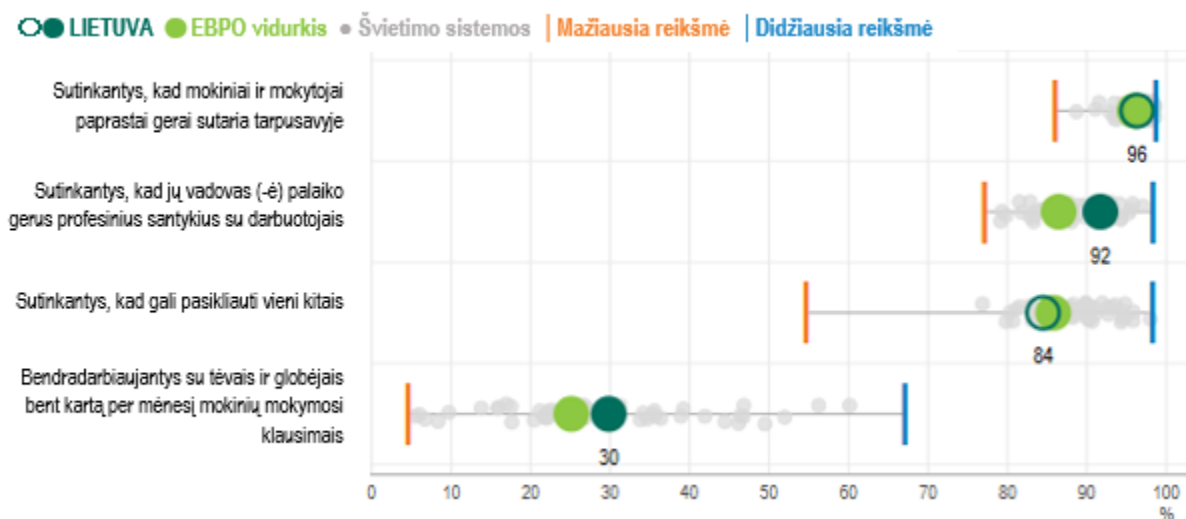
- Lietuvoje mokytojų savarankiškumo lygmuo mokymo procese (remiantis mokytojų atsakymais) ir įsitraukimo lygis, priimant mokyklos lygmens sprendimus mokyklos lygmens ugdymo turinio ir programų, mokymo ir kitų mokyklos vidaus tvarkų klausimais (remiantis mokyklų vadovų atsakymais), yra artimas EBPO vidurkiui. Požymio, kad nagrinėjamos srityse Lietuvos rezultatai būtų nuosekliai aukščiau už EBPO vidurkį ar žemiau jo, nepastebėta. Yra tam tikrų sričių, kuriose Lietuvos rezultatai aukštesni, bet taip pat esama sričių, kuriose rezultatai žemesni negu vidutiniškai EBPO šalyse.

- Mokytojų veiklos vertinimas atlieka ne tik formuojamojo vertinimo vaidmenį, skatindamas profesinį augimą, bet ir apibendrinamojo vertinimo vaidmenį, kai vertinamas veiklos efektyvumas ir užtikrinama atskaitomybė. Tarp Lietuvos mokytojų, kurie teigia turintys didelį arba visišką savarankiškumą, įgyvendindami ugdymo programas, 2 proc. dirba mokyklose, kuriose jie vertinami rečiau negu kartą per metus arba visai nevertinami.

Mokytojų profesiniai santykiai

5 pav. Profesiniai santykiai, ryšiai

Mokytojų dalis (proc.)

Statistiškai reikšmingi skirtumai (palyginti su EBPO vidurkiu) žymimi pilnaviduriu apskritimu.

Šaltinis: OECD, TALIS 2024 Duomenų bazė, 6.8, 6.17, 6.27 ir 6.36 lentelės.

Su mokytojais

- Lietuvoje dažniausios mokytojų bendradarbiavimo formos – diskusijos apie tam tikrų mokinių mokymą ir mokymąsi (37 proc.), dalijimasis mokomąja medžiaga su kolegomis (29 proc.) ir darbas su kitais mokyklos mokytojais, siekiant užtikrinti bendrus mokinių pažangos vertinimo standartus (27 proc.). Dalyvavimo didesnio mokytojų tarpusavio ryšio ir gilesnio įsitraukimo reikalaujančiose bendradarbiavimo veiklose pokytis 2018–2024 m.: mokymas komandoje padidėjo 1 procentiniu punktu, pamokų stebėjimas ir grįžtamojo ryšio teikimas nepakito, įsitraukimas į bendrą veiklą su skirtingomis klasėmis ar skirtingo amžiaus grupėmis padidėjo 2 procentiniais punktais, dalyvavimas profesinio tobulinimosi bendradarbiaujant veiklose nepakito.
- 84 proc. mokytojų sutinka ar visiškai sutinka, kad jų mokyklose mokytojai gali pasikliauti vieni kitais (panaši dalis kaip EBPO vidurkis – 86 proc.). Palyginti su 2018 m., ši dalis nepakito.

Su mokyklos vadovu (-e)

- 92 proc. mokytojų sutinka ar visiškai sutinka, kad jų mokyklos vadovas (-ė) palaiko gerus profesinius santykius su darbuotojais (daugiau negu EBPO vidurkis – 86 proc.). 89 proc. sutinka, kad mokyklos vadovas (-ė) teikia naudingą grįžtamąjį ryšį mokytojams ir kitiems darbuotojams (daugiau negu EBPO vidurkis – 77 proc.) ir 95 proc. sutinka, kad mokyklos vadovas (-ė) pasitiki mokytojų kompetencija (daugiau negu EBPO vidurkis – 92).

Su mokiniais

- 96 proc. mokytojų sutinka ar visiškai sutinka, kad mokykloje mokytojai ir mokiniai paprastai gerai sutaria (tokia pati dalis kaip ir EBPO vidurkis – 96 proc.), 75 proc. sutinka, kad jų mokyklose mokiniai vertina mokytojus (daugiau negu EBPO vidurkis – 71 proc.). Mokytojų nuomonė, kad jie yra vertinami mokinių, nesiskiria, lyginant mokytojų, dirbančių mokyklose, kuriose mokosi daugiau mokinių iš žemo socialinio ir ekonominio statuso (SEK) šeimų (t. y. mokyklos, kuriose mokosi daugiau kaip 30 proc. mokinių iš žemo SEK šeimų) ir dirbančių mokyklose, kuriose tokių mokinių mokosi mažiau.

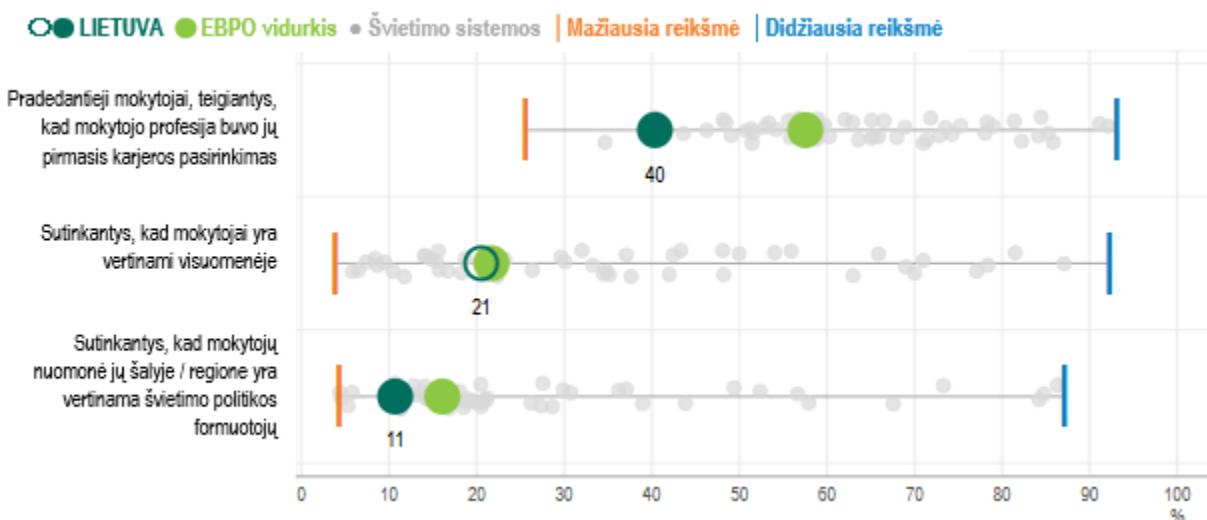
Su mokinių tėvais ir globėjais

- 72 proc. sutinka ar visiškai sutinka, kad mokytojai jų mokykloje yra vertinami mokinių tėvų ir globėjų (daugiau negu EBPO vidurkis – 65 proc.). 30 proc. mokytojų nurodo, kad bent kartą per mėnesį mokinių mokymosi klausimais bendradarbiauja su mokinių tėvais ar globėjais (daugiau negu EBPO vidurkis – 25 proc.).

Mokytojo profesijos statusas

6 pav. Mokytojo profesijos statusas

Mokytojų dalis (proc.)

Statistiškai reikšmingi skirtumai (palyginti su EBPO vidurkiu) žymimi pilnaviduriu apskritimu.

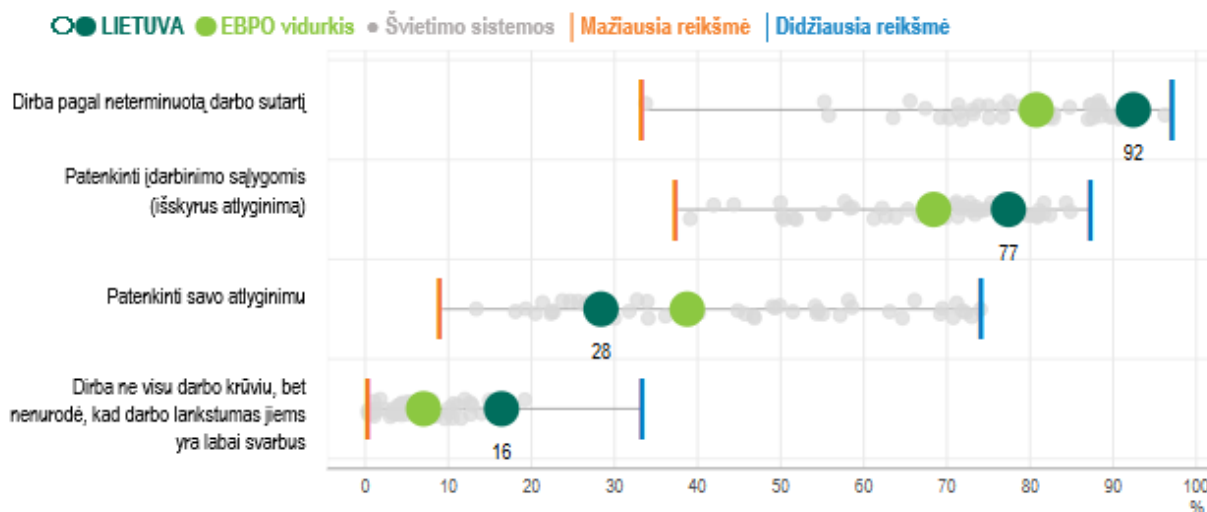
Šaltinis: OECD, TALIS 2024 Duomenų bazė, 7.24 ir 7.31 lentelės.

- Aukštesnis mokytojo profesijos socialinis statusas gali padėti į šią profesiją pritraukti aukštos kompetencijos darbuotojus ir kartu išlaikyti patyrusius mokytojus. Lietuvoje 21 proc. mokytojų sutinka arba visiškai sutinka, kad mokytojai yra vertinami visuomenėje (panaši dalis kaip EBPO vidurkis – 22 proc.). Nuo 2018 m. iki 2024 m. ši dalis padidėjo 6 procentiniais punktais.
- 11 proc. mokytojų sutinka ar visiškai sutinka, kad šioje šalyje politikai vertina mokytojų nuomonę (mažiau negu EBPO vidurkis – 16 proc.). Nuo 2018 m. iki 2024 m. ši dalis padidėjo 5 procentiniais punktais.
- 40 proc. pradedančiųjų mokytojų nurodo, kad mokytojo profesija buvo pirmasis jų karjeros pasirinkimas (mažiau negu EBPO vidurkis – 58 proc.). Nuo 2018 m. iki 2024 m. ši dalis sumažėjo 29 procentiniais punktais.

Mokytojų darbo sąlygos

7 pav. Darbo (įdarbinimo) sąlygos

Mokytojų dalis (proc.)

Statistiškai reikšmingi skirtumai (palyginti su EBPO vidurkiu) žymimi pilnaviduriu apskritimu.
Šaltinis: OECD, TALIS 2024 Duomenų bazė, 7.35, 7.50, 7.52 ir 7.63 lentelės.

Darbo sutarties pobūdis ir darbo krūvis

- Lietuvoje 92 proc. mokytojų darbo sutartis yra neterminuota (daugiau negu EBPO vidurkis – 81 proc.). 2018–2024 m. laikotarpiu mokytojų, kurių darbo sutartis neterminuota, dalis nepakito. Pradedantieji mokytojai dažniau negu ilgiau dirbantys kolegos nurodė, kad jų darbo sutartis yra terminuota. Mokytojų, dirbančių pagal terminuotą sutartį ir kartu nurodžiusių, kad darbo saugumas (angl. *job security*) jiems yra labai svarbus veiksnys, dalis yra 4 proc. (mažiau negu EBPO vidurkis – 9 proc.)
- 36 proc. mokytojų nurodė dirbantys ne visu darbo krūviu (darbo krūvis sudaro iki 90 proc. viso darbo krūvio) (daugiau negu EBPO vidurkis – 19 proc.). Nuo 2018 m. mokytojų, dirbančių ne visu darbo krūviu, dalis nepakito. Pradedantieji mokytojai dažniau negu ilgiau dirbantys jų kolegos nurodo dirbantys ne visu darbo krūviu. Mokytojų, dirbančių ne visu darbo krūviu, bet nenurodžiusių, kad darbo lankstumas jiems yra labai svarbus, dalis yra 16 proc. (daugiau negu EBPO vidurkis – 7 proc.).
- 77 proc. mokytojų sutinka ar visiškai sutinka, kad yra patenkinti savo darbo sąlygomis (išskyrus atlyginimą) (daugiau negu EBPO vidurkis – 68 proc.). Palyginti su 2018 m., mokytojų, patenkintų savo darbo sąlygomis (išskyrus atlyginimą), dalis nepakito.

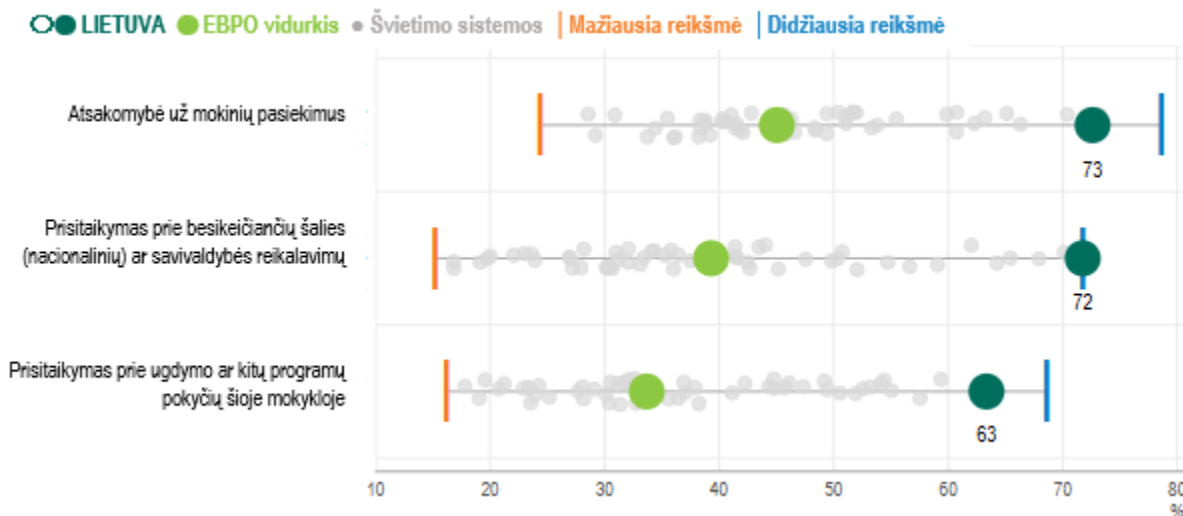
Atlyginimas

- 28 proc. mokytojų sutinka ar visiškai sutinka, kad yra patenkinti savo atlyginimu (mažiau negu EBPO vidurkis – 39 proc.). Palyginti su 2018 m., mokytojų, patenkintų savo atlyginimu, dalis padidėjo 17 procentinių punktų.

Mokytojo darbui keliami reikalavimai

8 pav. Dažniausi mokytojų patiriamo streso šaltiniai Lietuvoje

Mokytojų, teigiančių, kad šie veiksniai yra streso šaltiniai, kurie gerokai arba labai veikia jų darbą, dalis (proc.)

Statistiškai reikšmingi skirtumai (palyginti su EBPO vidurkiu) žymimi pilnaviduriu apskritimu.

Šaltinis: OECD, TALIS 2024 Duomenų bazė, 3.16 lentelė.

Streso šaltiniai

- Lietuvoje dažniausiai mokytojų įvardijami streso šaltiniai – mokytojų jaučiama atsakomybė už mokinių pasiekimus (73 proc.), prisitaikymas prie besikeičiančių šalies (nacionalinių) ar savivaldybės reikalavimų (72 proc.), prisitaikymas prie ugdymo ar kitų programų pokyčių šioje mokykloje (63 proc.).

Mokytojų veiklos vertinimas

- Dažniausi mokytojų veiklos vertinimo metodai (remiantis mokyklų vadovų atsakymais) – pamokų stebėjimas (100 proc.), mokykloje ir klasėje pasiekti rezultatai (100 proc.), mokinių išorinio vertinimo rezultatai (99 proc.).
- Dažniausiai nurodytos mokytojų veiklos vertinimo pasekmės (remiantis mokyklų vadovų atsakymais) – su mokytojų aptariamos priemonės, padedančios ištaisyti ugdomosios veiklos trūkumus (91 proc.), sukuriama veiklos tobulinimo planas (57 proc.), mokytojo atlyginimo padidinimas ar piniginės premijos išmokėjimas (27 proc.).

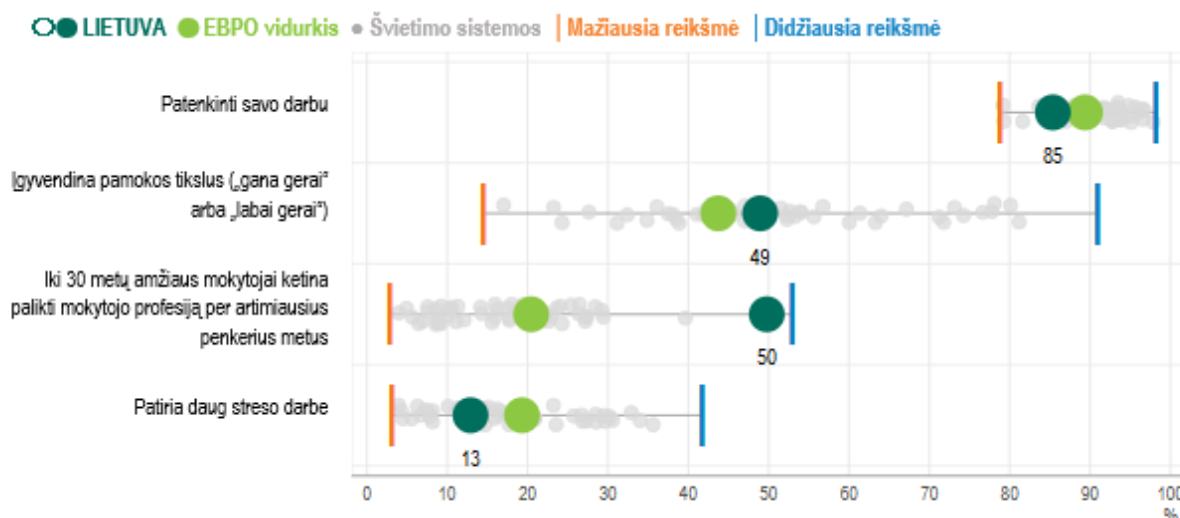
Pokyčiai ir reformos

- 28 proc. mokytojų mano, kad jų mokykloje įgyvendinama per daug pokyčių ir iniciatyvų (mažiau negu EBPO vidurkis – 31 proc.), 48 proc. nurodo norintys, kad prieš ką nors keičiant jų mokykloje būtų stabilumo laikotarpis (daugiau negu EBPO vidurkis – 44 proc.) ir 26 proc. nurodo, kad jų prašoma įgyvendinti permainingų iniciatyvų, neturint reikiamų išteklių (mažiau negu EBPO vidurkis – 31 proc.).

Mokytojų profesinės veiklos rezultatai

9 pav. Profesinės veiklos rezultatai

Mokytojų dalis (proc.)

Statistiškai reikšmingi skirtumai (palyginti su EBPO vidurkiu) žymimi pilnaviduriu apskritimu.

Šaltinis: OECD, TALIS 2024 Duomenų bazė, 2.1, 2.3, 2.14 ir 7.1 lentelės.

Pamokų ir mokymo tikslų pasiekimas

- Lietuvoje 49 proc. mokytojų nurodo pakankamai ar visiškai pasiekiantys pamokų tikslus visose septyniose TALIS tyrime tirtose srityse – aiškumas mokant, kognityvinių gebėjimų stiprinimas, grįžtamas ryšys, įtvirtinimas, mokymo pritaikymas skirtingiems mokinių poreikiams, mokinių socialinių ir emocinių gebėjimų ugdymas, klasės valdymas (daugiau negu EBPO vidurkis – 44 proc.). Tarp išvardytų tikslų sunkiausiai mokytojams sekėsi pritaikyti mokymą prie skirtingų poreikių mokinių (71 proc.).
- Pradedančiųjų mokytojų (mokytojais dirbančių ne ilgiau kaip 5 metus), kurie nurodo, jog pasiekia pamokų tikslus visose septyniose srityse, dalis (42 proc.) yra panaši kaip ir ilgiau mokytojais dirbančių mokytojų (49 proc.).

Gerovė

- 13 proc. mokytojų nurodo labai dažnai darbe patiriantys stresą (mažiau negu EBPO vidurkis – 19 proc.), 11 proc. nurodo, kad darbas labai dažnai neigiamai veikia jų psichinę sveikatą (daugiau negu EBPO vidurkis – 10 proc.), 10 proc. nurodo, kad darbas neigiamai veikia jų fizinę sveikatą (daugiau negu EBPO vidurkis – 8 proc.). Nuo 2018 m. iki 2024 m. mokytojų, nurodančių, kad labai dažnai darbe patiria stresą, dalis padidėjo 2 procentiniais punktais.
- Jaunesni mokytojai (iki 30 metų amžiaus) buvo linkę dažniau negu vyresni jų kolegos (vyresni nei 50 metų amžiaus) nurodyti, kad dažnai darbe patiria stresą.

Pasitenkinimas darbu ir ketinimas toliau dirbti mokytoju

- 85 proc. mokytojų nurodė, kad apskritai jie yra patenkinti savo darbu (mažiau negu EBPO vidurkis – 89 proc.). Nuo 2018 m. mokytojų, kurie nurodė, kad apskritai jie yra patenkinti savo darbu, dalis padidėjo 3 procentiniais punktais.
- Mokytojai, dirbantys kaimo mokyklose, kiek rečiau linkę nurodyti, kad yra patenkinti savo darbu, nei mokytojai, dirbantys didmiesčių mokyklose.

- 50 proc. jaunų mokytojų (iki 30 metų amžiaus), nurodė ketinantys mokytojais dirbti ne ilgiau kaip 5 metus (daugiau negu EBPO vidurkis – 20 proc.). Palyginti su 2018 m., situacija nepasikeitė.

Duomenų šaltiniai

Visi šioje šalies ataskaitoje (*Country Note*) pateikti duomenys, paimti iš lentelių, pateiktų prie tarptautinės ataskaitos:

- Bendroji informacija apie mokytojus: 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 1.12 ir 1.14 lentelės.
- Mokymas šiandieniniam pasauliui: 1.25, 1.26, 1.27, 1.29, 1.42, 1.45, 1.53, 1.59, 1.60 ir 1.63 lentelės.
- Mokytojų mokymosi galimybės: 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.10, 4.11, 4.24, 4.27 ir 4.41 lentelės.
- Mokytojų lyderystė ir savarankiškumas: 5.1, 5.2, 5.31 ir 5.40 lentelės.
- Mokytojų profesiniai santykiai: 6.3, 6.7, 6.8, 6.9, 6.17, 6.18, 6.27, 6.29, 6.30, 6.36 ir 6.38 lentelės.
- Mokytojo profesijos statusas: 7.24, 7.26, 7.29, 7.31 ir 7.32 lentelės.
- Mokytojų darbo sąlygos: 7.35, 7.36, 7.37, 7.41, 7.44, 7.46, 7.47, 7.50, 7.52, 7.54, 7.63 ir 7.67 lentelės.
- Mokytojo darbui keliami reikalavimai: 3.8, 3.10, 3.16, 3.20, 3.34, 3.36, 3.37, 3.38, 3.48, 3.50 ir 3.54 lentelės.
- Mokytojų profesiniai rezultatai: 2.1, 2.3, 2.4, 2.7, 2.13, 2.14, 2.15, 2.27, 7.1 ir 7.2 lentelės.

Nuorodos ir šaltiniai

OECD (2025), *Results from TALIS 2024: The State of Teaching*, TALIS, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/90df6235-en>.

OECD (forthcoming), *Teaching and Learning International Survey (TALIS) 2024 Technical Report*, OECD Publishing, Paris.

OECD (forthcoming), *Teaching and Learning International Survey (TALIS) 2024 User Guide*, OECD Publishing, Paris.

Daugiau informacijos apie TALIS 2024 tyrimą: www.oecd.org/en/about/programmes/talis.

Daugiau duomenų palyginimams ir analizei pateikiama <http://gpseducation.oecd.org>.

Klausimus galima teikti: TALIS, Directorate for Education and Skills: edutaliscontact@oecd.org.

Šią ataskaitą (*Country Note*) parengė Gabor Fülöp ir Rodolfo Ilizaliturri, Directorate for Education and Skills.

This work is published under the responsibility of the Secretary-General of the OECD. The opinions expressed and arguments employed herein do not necessarily reflect the official views of the Member countries of the OECD.

This document, as well as any data and map included herein, are without prejudice to the status of or sovereignty over any territory, to the delimitation of international frontiers and boundaries and to the name of any territory, city or area.

The statistical data for Israel are supplied by and under the responsibility of the relevant Israeli authorities. The use of such data by the OECD is without prejudice to the status of the Golan Heights, East Jerusalem and Israeli settlements in the West Bank under the terms of international law.

Note by the Republic of Türkiye

The information in this document with reference to “Cyprus” relates to the southern part of the Island. There is no single authority representing both Turkish and Greek Cypriot people on the Island. Türkiye recognises the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC). Until a lasting and equitable solution is found within the context of the United Nations, Türkiye shall preserve its position concerning the “Cyprus issue”.

Note by all the European Union Member States of the OECD and the European Union

The Republic of Cyprus is recognised by all members of the United Nations with the exception of Türkiye. The information in this document relates to the area under the effective control of the Government of the Republic of Cyprus.

Kosovo: This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with United Nations Security Council Resolution 1244/99 and the Advisory Opinion of the International Court of Justice on Kosovo's declaration of independence.

The full book is available in English: OECD (2025), Results from TALIS 2024: The State of Teaching, TALIS, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/90df6235-en>

© OECD 2025

Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

This work is made available under the Creative Commons Attribution 4.0 International licence. By using this work, you accept to be bound by the terms of this licence (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Attribution – you must cite the work.

Translations – you must cite the original work, identify changes to the original and add the following text: In the event of any discrepancy between the original work and the translation, only the text of the original work should be considered valid.

Adaptations – you must cite the original work and add the following text: This is an adaptation of an original work by the OECD. The opinions expressed and arguments employed in this adaptation should not be reported as representing the official views of the OECD or of its Member countries.

Third-party material – the licence does not apply to third-party material in the work. If using such material, you are responsible for obtaining permission from the third party and for any claims of infringement.

You must not use the OECD logo, visual identity or cover image without express permission or suggest the OECD endorses your use of the work.

Any dispute arising under this licence shall be settled by arbitration in accordance with the Permanent Court of Arbitration (PCA) Arbitration Rules 2012. The seat of arbitration shall be Paris (France). The number of arbitrators shall be one.

PASTABA. Išversta iš OECD (2025), Results from TALIS 2024 – Country notes: *Lithuania*, OECD Publishing, Paris. Esant bet kokių neatitikimų tarp originalaus teksto ir vertimo, galiojančiu laikomas originalo kalba parengtas tekstas.